[2018] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 375

ਖਾਤੂਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ

ਅਤੇ ਹੋਰ

(2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2127)

ਫਰਵਰੀ 15, 2018

[ਆਰ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੇ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 - ਧਾਰਾਵਾਂ 4, 6 ਅਤੇ 17 - ਰਾਜ ਨੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੈਂਕੜੇ ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ - ਗਜਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਧੇ ਹੋਏ ਆਰਜ਼ੀ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ। ਹਰੇਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 10% ਤੱਕ ਇੱਕ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰੋ - ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ - ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਇਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ

ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਇਕੋ ਸਵਾਲ ਬਚਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਆਪਣੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 10% ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ - ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਨਾਲ ਹੀ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ-ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਧੂ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਤੱਥਪੂਰਨ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਕਿਹਾ : 1. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗਜਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਅਰਥਾਤ, ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਰਾਜ/ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗਜਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਲਾਭ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। [ਪੈਰਾ 36] [386-G]

2. ਇਸ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਇਕੋ ਇਕ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗਜਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦੂਜੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ। [ਪੈਰਾ 37] [386-H; 387-A]

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੂਜੀ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਗਜਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 38, 39] [387-B-C}

4. ਦੂਜਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ

ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 4 (a) ਅਤੇ (b) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 40] [387-C-D]

XXXXXX

5. ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 4 (a) ਅਤੇ (b) ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 3 (a) ਅਤੇ (b) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

6. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

7. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

8. ਤੀਜਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। [ਪੈਰਾ 44] [387-G]

9. ਚੌਥਾ, ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਥਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਧੂ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਜਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। [ਪੈਰਾ 45] [387-H; 388-A-B]

XXXXXX

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਤੱਥਪੂਰਨ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ, ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 46] [388-B-C]

11. ਦਰਅਸਲ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ

ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 47] [388-D]

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਜਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ; ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਜਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 3 (a) ਅਤੇ (b) ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਸੀ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 4 (a) ਅਤੇ (b) ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 50] [388-G-H; 389-A-B]

ਮੰਗੇ @ ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **2016 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 7521 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀਤਾ**; ਗਜਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **2011 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਪੀ ਨੰਬਰ 37443 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀਤਾ**; ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **[2015] 7 SCCR 512: (2015) 7 SCC 21 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ		
[2015] 7 SCR 512	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 14

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2127

2016 ਦੇ ਸਿਵਲ ਫੁੱਟਕਲ ਰਿੱਟ ਪੈਟੀਟਨ ਨੰਬਰ 7553 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.08.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

XXXXXX

ਖਤੂਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ 379

ਨਾਲ

2018 ਦੇ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 2134, 2145, 2139, 2142, 2140, 2141, 2135-36, 2137-38, 2143, 2146, 2144, 2128, 2130, 2129, 2131, 2133, 2132, 2148, 2193, 2192, 2190, 2171, 2170, 2147, 2149, 2152, 2165, 2153, 2150, 2156, 2151, 2162, 2163, 2167, 2154, 2161, 2157, 2155, 2164, 2158, 2159. 2160, 2195, 2172, 2173, 2177, 2182, 2168, 2175, 2166, 2174, 2176, 2181, 2187, 2183, 2179, 2180, 2178, 2186, 2185, 2191, 2184, 2189, 2188 ਅਤੇ 2194

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਸ.ਆਰ.ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਡਾਕਟਰ ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੰਕਜ ਦੂਬੇ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਘੁਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਾਜੀ ਸਲੀਮੁਦੀਨ, ਰਾਮ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਸਿੰਘ, ਭੰਵਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜਾਦੋਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਾਹੂ, ਸ਼ਿਵ ਕਾਂਤ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਗੌਤਮ ਕੁਮਾਰ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ, ਪ੍ਰਣਯ ਕੁਮਾਰ ਮਹਾਪਾਤਰਾ, ਐੱਫ.ਆਈ.ਚੌਧਰੀ, ਧਰੁਵ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਮੰਗਲ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਵੇਤਾ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ

ਅਨੀਤਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਯਸ਼ ਪਾਲ ਢੀਂਗਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਿਰਨ, ਮਨੋਜ ਜੈਨ, ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ, ਸੁਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ।

ਉਤਰਦਾਤਵਾਂ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਪਾਠਕ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਅਖਿਲੇਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਕੁਰ ਯਾਦਵ, ਅਨੁਵਰਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਲਕਾ ਸਿਨਹਾ, ਰਮਨ ਯਾਦਵ, ਸਈਦ ਮਹਿਦੀ ਇਮਾਮ, ਅਕਸ਼ੈ ਰਾਣਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਰਨੀਤਾ ਰਸਤੋਗੀ, ਪਵਨਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਰਚਿਤ ਮਿੱਤਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਨਵੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਡਾਕਟਰ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਬੈਦ, ਅਨੂਪ ਜੈਨ, ਪ੍ਰਨੀਤ ਦਾਸ, ਤਨਮਯ ਅਗਰਵਾਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾਂ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਅਭੇ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ. 1. ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ। (Leave Granted)

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 01.08.2016 ਨੂੰ 2016 ਦੇ C.M.W.P. ਨੰਬਰ 7553, ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 01.08.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੋਹਰੀ ਕੇਸ (**2016 ਦਾ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 7521, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਮੰਗੇ @ ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਜੋਂ ਹੈ।**)

3. ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

XXXXXX

4. ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਸਾਲ 1976 ਤੋਂ 2010 ਤੱਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਨੋਇਡਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਨੋਇਡਾ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੈਂਕੜੇ ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ"। ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਗ੍ਰੇਟਰ ਨੋਇਡਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਥਾਰਟੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਅਥਾਰਟੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੀ।

5. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਕਈ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ/ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਰਾਜ/ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕੁਝ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ।

6. ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ ਸੌ ਸੀ, ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 6 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 1976 ਤੋਂ 2010 ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ (ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

7. ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਧਾਰਾ 5-ਏ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (LAO) ਕੋਲ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਤੀਜਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਅਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

8. ਰਾਜ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਂਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

9. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਕੁੱਲ 471) ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

10. ਫਿਰ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ "ਪਿੰਡ ਵਾਰ" ਕਈ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ 21.10.2011 ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ **ਗਜਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ.** (2011 ਦਾ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 37443) ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੁੱਖ ਸਮੂਹ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਧੇ ਹੋਏ ਆਰਜ਼ੀ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 10% ਤੱਕ ਇੱਕ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰੇ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 2500 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ।

12. ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ।

13. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ

ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"3. (1) ਅਤੇ (2) 'ਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

XXXXXX

(a) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 1997 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿੰਡ ਪਟਵਾਰੀ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਪਾਤ (ਭਾਵ 64.70%) ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਅਨੁਪਾਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(b) ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 10% ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 2500 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ 6% ਜਾਂ 8% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ

ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਸਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਔਸਤ ਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

4. ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ 10% ਤੱਕ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ:

(a) ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(b) ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ।

14. ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ (ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ) ਨੇ 14.05.2015 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ**, (2015) 7 SCC 21 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਭਾਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"48. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

XXXXXX

48.1. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ 64.7% ਦਾ ਵਾਧਾ;

48.2. ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 10% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ;

48.3. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ @ 64.7% ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹੇ ਬਿਨਾਂ ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

49. ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਟਾ

50. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਅਜੀਬ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ।

51.....

52. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

15. ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਫਿਰ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਉੱਠ ਗਏ ਅਤੇ 15.02.2016 ਨੂੰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਉੱਠਦੀਆਂ ਹਨ।

16. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਉਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜੋ **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

XXXXXX

17. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ) ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ **ਗਜਰਾਜ** ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਅਤੇ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ** ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੀ ਉਸੇ ਐਕੁਆਇਰ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰਾਹਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰਾਜ ਦੇ ਦੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

18. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

19. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਸੀ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਬਾਕੀ ਸੀ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ **ਗਜਰਾਜ ਦੇ** ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਦੇ** ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 10% ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 2500 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

20. ਇਸ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

21. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸੰਖੇਪ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ) **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 21.10.2011 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ

ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ , ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 2500 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਵਾਧੂ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

22. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 21.10.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਾਧੂ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

23. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਫੁਲ ਬੈਂਚ) ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ , ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉਸੇ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

XXXXXX

24. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਦੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ

ਲਈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਉਹੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

25. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ/ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਤੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਨੂੰ **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

26. ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ।

27. ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ) ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਸਮੇਤ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

28. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਣਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

29. ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਉਹ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪਲਾਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

XXXXXX

30. ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ) ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

31. ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਸਮੇਤ ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ।

32. ਚੌਥੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵਾਧੂ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ/ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

33. ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤੱਥਪੂਰਨ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

34. ਇਹ ਉਹ ਦਲੀਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

35. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

36. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਅਰਥਾਤ ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਰਾਜ/ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ **ਗਜਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਲਾਭ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਵੀ ਮਿਲਿਆ।

37. ਇਸ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਇਕੋ ਇਕ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦੂਜੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ।

XXXXXX

38. ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਦੂਜੀ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

39. ਪਹਿਲਾ, **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ (ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 3 (a) ਅਤੇ (b) ਦੇਖੋ)।

40. ਦੂਜਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 4 (a) ਅਤੇ (b) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

41. ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 4 (a) ਅਤੇ (b) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 3 (a) ਅਤੇ (b) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

42. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

43. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

44. ਤੀਜਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ

ਪਾਸੇ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

XXXXXX

45. ਚੌਥਾ, ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਥਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਧੂ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ **ਗਜਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ)** ਅਤੇ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।

46. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਤੱਥਪੂਰਨ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ, ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

47. ਦਰਅਸਲ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

48. ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ।

49. **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ** ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

50. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾ, ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ **ਗਜਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ; ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ **ਗਜਰਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 3 (a) ਅਤੇ (b) ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਸੀ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 4 (a) ਅਤੇ (b) ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 64.70% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

ਖਤੂਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ [ਅਭੇ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.]

389

51. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ** ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 49 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

52. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਵਿਕਸਤ ਆਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ **ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ** ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 50 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

53. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ

ਮਿਲਦੀ, ਜੋ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi